

PRITARTA

Raseinių rajono savivaldybės tarybos
2021 m. kovo d. sprendimu Nr. TS-

**RASEINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS**

2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

MŪSŲ VERTYBĖS

Savo veiklą grindžiame vertybėmis, kurios geriausiai reprezentuoja mūsų profesinį požiūrį į darbą ir vykdomą misiją.

PROFESIONALUMAS

Pasitelkę gerąją praktiką, nuolat tobulėjame, priimame objektyvius sprendimus ir kuriame kokybišką rezultatą.

ATSAKINGUMAS

Dirbame sąžiningai, esame atsakingi už savo tarnybos rezultatus.

BENDRADARBIAVIMAS

Veikdami kartu, puoselėdami pagarba ir pasitikėjimu grįstus santykius su suinteresuotomis šalimis, siekiame bendro tikslo.

NOVATORIŠKUMAS

Esame smalsūs ir drąsūs ieškodami, atrasdami, išbandydami ir pritaikydami.

Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba – subjektas prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba), vykdydama šią veiklą, prioritetus teikia finansų valdymui, turto naudojimui, kontrolės priežiūrai, vertinimui ir tobulinimui.

Tarnybos veiklos teisinį pagrindą nustato Lietuvos Respublikos Konstitucija, 1999 m. gegužės 25 d. Lietuvos Respublikos Seimo ratifikuota 1985 m. spalio 15 d. Europos vietos savivaldos chartija, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, kiti įstatymai ir teisės aktai.

KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS FUNKCIJOS

✓ atlieka išorės finansinį ir veiklos auditą Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės kontroliuojamose įmonėse;

✓ kiekvienais metais iki liepos 15 dienos parengia ir reglamente nustatyta tvarka pateikia Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio;

✓ rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės naudojimosi bankų kreditais, paskolų ėmimo ir teikimo, garantijų suteikimo ir laidavimo kreditoriams už Savivaldybės valdomų įmonių imamas paskolas;

✓ rengia ir Savivaldybės tarybai teikia išvadas dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo ir pritarimo galutinėms viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarties sąlygoms;

✓ rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl skolininkų ir skolininkų, už kurių įsipareigojimų įvykdymą garantuoja valstybė, ūkinės ir finansinės būklės, taip pat dėl iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų, teikiamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, paskolų naudojimo pagal tikslinę paskirtį ir paskolų grąžinimo;

✓ nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl Savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo ir teikia išvadas dėl tokio tyrimo rezultatų;

✓ bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos valstybės kontrole, Lietuvos Respublikos audito institucijomis, įstaigomis, įmonėmis bei Savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriumi.

Atlikdama auditus, Tarnyba savo veikloje vadovaujasi:

✓ Tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais, Valstybės kontrolės patvirtintomis metodikomis ir kitais teisės aktais.

✓ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas nustato pagrindinius principus, kuriais grindžiama Tarnybos veikla: nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo.

✓ Visos Tarnybos atliktų auditų ataskaitos ir išvados teikiamos audituotiems subjektams, Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui. Auditų ataskaitos ir išvados skelbiamos Savivaldybės interneto svetainėje www.raseiniai.lt. Tarnybos atlikto Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio bei Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito duomenys teikiami Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei jos nustatyta forma ir terminais.

II. TARNYBOS VEIKLOS PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

Siekiant užtikrinti Tarnybai teisės aktais nustatytų funkcijų įgyvendinimą ir tinkamą darbo organizavimą, kiekvienais metais rengiamas ir nustatyta tvarka derinamas bei tvirtinamas Kontrolės ir audito tarnybos veiklos planas, kuriame pateikiami planuojami atlikti auditai, kontrolės funkcijos ir kita veikla, tarnautojams paskirstomos užduotys, numatomi įvykdymo terminai.

Ataskaitiniais metais Tarnybos veikla buvo vykdoma pagal Savivaldybės kontrolieriaus 2019 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. OV-02 patvirtintą 2020 metų veiklos planą, kuriame numatyti Tarnybos specialiosios ir bendrosios veiklos uždaviniai. Planas suderintas su Raseinių rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu. Tarnybos 2020 metų veikla buvo suplanuota ir vykdoma taip, kad užtikrintų prioritetinių užduočių - Išvados dėl Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinio bei Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams parengimą ir pateikimą Savivaldybės tarybai. Vykdydama veiklos plane numatytas užduotis specialiojoje veiklos srityje ataskaitiniu laikotarpiu Tarnyba atliko savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinius (teisėtumo) auditus:

✓ 2020 m. liepos 15 d. buvo baigtas Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo finansinis auditas, kurio procedūros buvo atliekamos nuo 2019 m. spalio 11 d. ir apėmė visus Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektus;

✓ 2020 m. rugsėjo 11 d. buvo pradėtas Savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo finansinis auditas, kuris numatytas baigti 2021 m. liepos 15 d.;

✓ 2020 m. gegužės 14 d. baigtas Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo veiklos auditas.

Tarnybos 2020 metų veiklos plane numatyti bendrosios veiklos uždaviniai susiję su Tarnybos, kaip biudžetinės įstaigos, funkcijų vykdymu – atliekami darbai, susiję su Tarnybos viešųjų pirkimų atlikimu, dokumentų valdymu ir vykdomos Tarnybos valstybės tarnautojų kompetencijos tobulinimo bei personalo valdymo funkcijos. Be tiesioginių pareigų, susijusių su auditais, Savivaldybės kontrolierius dalyvavo Savivaldybės tarybos, komitetų, komisijų posėdžiuose.

Ataskaitiniu laikotarpiu Tarnyboje dirbo trys valstybės tarnautojai, atitinkantys pareigybėms keliamus reikalavimus. Auditų kokybė turi būti užtikrinama keliant valstybės tarnautojų kvalifikaciją, didinant profesionalumą. Tarnybos darbas organizuojamas taip, kad visos užduotys būtų įvykdytos laiku ir numatytomis apimtimis, atliktų auditų kokybė atitiktų Valstybinio audito reikalavimus. Savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų darbuotojams šiandien keliami ypač aukšti profesinės kvalifikacijos bei etikos reikalavimai. Dirbant šį sudėtingą darbą reikia nuolat gilinti žinias ir tobulinti įgūdžius. Darbuotojai 2020 metais dalyvavo Savivaldybių kontrolierių asociacijos organizuojuose seminaruose – mokymuose.

III. AUDITŲ APIMTIS, REZULTATAI, POVEIKIS

Auditų ir patikrinimų apimtis	
2019 metais pradėti ir 2020 metais užbaigti auditai	
<i>Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditas</i>	<p><i>Atliktos audito procedūros analizuojant konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius: 32 savivaldybės biudžetinės įstaigos, 1 savivaldybės išteklių fondas, 5 sveikatos priežiūros viešosios įstaigos, 4 kontroliuojamos uždarnosios akcinės bendrovės, 1 savivaldybės įmonė.</i></p> <p><i>Atliktos biudžeto lėšų ir turto naudojimo teisėtumo ir metinių finansinių ataskaitų rinkinių audito procedūros atrinktose įstaigose:</i></p> <p><i>Raseinių rajono savivaldybės administracija</i> <i>Raseinių Šaltinio progimnazija</i> <i>Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešoji biblioteka</i> <i>Raseinių lopšelis – darželis „Saulutė“</i> <i>Raseinių rajono kultūros centras</i> <i>Raseinių meno mokykla</i> <i>Raseinių rajono savivaldybės išdas</i></p>
<i>Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo</i>	<i>2020 m. gegužės mėn. baigtas 2019 metais pradėtas</i>

<i>veiklos auditas</i>	<i>bendradarbiaujant kartu su LR Valstybės kontrole Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo veiklos auditas. Audito ataskaita pateikta Savivaldybės administracijai ir Valstybės kontrolei.</i>
2020 metais pradėti ir 2021 metais planuojami baigti audita	
<i>Savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditas</i>	<i>Savivaldybės 2020 metų biudžeto ir turto bei konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio audito strategijos sudarymas: reikšmingų apskaitos sričių nustatymas, aukščiausio lygio vidaus kontrolės vertinimas, audito programų sudarymas, subjektų, kuriuose bus atliekamos audito procedūros, atranka. Atrinkti subjektai: Raseinių rajono savivaldybės administracija, Raseinių r. Ariogalos gimnazija, Raseinių r. Šiluvos gimnazija, Raseinių r. Viduklės Simono Stanevičiaus gimnazija, Raseinių r. Nemaškčių Martyno Mažvydo gimnazija, Prezidento Jono Žemaičio gimnazija, Raseinių specialioji mokykla, Raseinių lopšelis – darželis „Liepaitė“, Raseinių Viktoro Petkaus pagrindinė mokykla, Raseinių krašto istorijos muziejus, Raseinių pagalbos šeimai namai, Raseinių rajono savivaldybės išdas</i>

Vienas svarbiausių audito tikslų – spręsti Savivaldybės sisteminės problemas, padėti audituojamiems subjektams priimti tinkamus sprendimus dėl audito metu nustatytų neatitikimų ištaisymo, veiklos tobulinimo. Pagal mūsų pateiktas rekomendacijas audituoti subjektai numatė priemones nustatytiems neatitikimams pašalinti. Nuolatinėmis ir kryptingomis priemonėmis siekiame, kad rekomendacijų įgyvendinimas būtų orientuotas į laukiamą rezultatą, o ne į procesą, renkame informaciją iš audituojamų subjektų, stebime auditų rekomendacijų poveikį. Ne visais atvejais galime stebėti greitą rekomendacijų įgyvendinimo rezultatą. Sisteminiams, esminiams pokyčiams audituotose srityse reikia laiko. Kai kuriais atvejais nepakanka vien Kontrolės ir audito tarnybos ir audituoto subjekto pastangų, todėl aktyviai bendraujame ir bendradarbiaujame sprendžiant rekomendacijų įgyvendinimo klausimus su atsakingais Savivaldybės darbuotojais. Apie pastebėtas klaidas ir pažeidimus auditų metu informuojame audituojamus subjektus, kad būtų galima kuo anksčiau ištaisyti padėtį, imtis priemonių, ateityje užkirsiančių kelią joms pasikartoti arba jų atsiradimo galimybės sumažinti.

IV. IŠVADOS SAVIVALDYBĖS TARYBAI

Pagal ataskaitiniu laikotarpiu galiojusias Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nuostatas ir remdamasi atliktų auditų rezultatais, Tarnyba parengė ir Savivaldybės tarybos reglamente nustatyta tvarka Raseinių rajono savivaldybės tarybai pateikė šias išvadas:

- ✓ Dėl Raseinių rajono savivaldybės galimybės imti 1650 tūkst. Eur ilgalaikę banko paskolą;
- ✓ Dėl Raseinių rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo. Išvadoje pareiškėme nuomones:

<p>Sąlyginė nuomonė¹ dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio</p>	<p>Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų <u>sąlyginę nuomonę</u> dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, nes:</p> <p>a) Analizuojant konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio Aiškinamajame rašte pateiktus duomenis apie finansavimo sumas (P12 priedas), nustatyta, kad 2019 m. sausio 1 d. finansavimo sumų iš kitų šaltinių kitoms išlaidoms finansuoti likutis (Aiškinamojo rašto P12 priedo 4.2 eilutės 3-ias stulpelis) buvo neigiamas ir sudarė minus (-) 452,62 tūkst. Eur. 2019 metais konsoliduojantis subjektas rankinio įrašo pagalba atliko minėtų sumų pergrupavimą 505,56 tūkst. Eur, kad aritmetiškai ištaisyti finansavimo sumų iš kitų šaltinių likutį pagal viešojo sektoriaus subjektų pateiktus duomenis. Finansavimo sumų pergrupavimas įtakojo einamųjų metų perviršio pokyčius.</p> <p>Todėl, dėl aukščiau nurodytų dalykų, mes negalime patvirtinti, kad Savivaldybės konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - F III. eilutės „Sukauptas perviršis ar deficitas“ 35338,86 tūkst. Eur likutis yra teisingas; - F III.1 eilutės „Einamųjų metų perviršis ar deficitas“ 159,21 tūkst. Eur likutis yra teisingas; <p>b) Audito metu nustatėme, kad audituoti subjektai finansinių ataskaitų Aiškinamuosiuose raštuose neatskleidė informacijos pagal 6-tojo VSAFAS 25¹ punkto reikalavimus apie gautą finansinę ir nefinansinę paramą ir jos vertę, apie paramos teikėjus ir apie paramos panaudojimą.</p>
<p>Besąlyginė nuomonė dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio</p>	<p>Mūsų nuomone, Raseinių rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.</p>
<p>Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės lėšų ir turto naudojimo</p>	<p>Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų <u>sąlyginę nuomonę</u> dėl lėšų ir turto naudojimo, nes:</p> <p>a) Savivaldybės administracijoje ir kai kuriose kitose Savivaldybės įstaigose nesilaikyta nuo 2017 m. vasario 1 d. įsigaliojusio Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatų;</p> <p>b) Savivaldybės įstaigose nesilaikyta viešųjų pirkimų organizavimą reglamentuojančių teisės aktų;</p> <p>c) Savivaldybės įstaigose nesukurta pakankamai efektyvus Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų vykdymo kontrolės mechanizmas.</p>
<p>Pateikti audito rezultatai, atlikus Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo veiklos auditą</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Savivaldybė neturi patvirtintų nekilnojamojo turto valdymo Savivaldybės teritorijoje kryptių; 2. Savivaldybės interneto svetainėje valdomo nekilnojamojo turto sąrašai nėra skelbiami, išskyrus Savivaldybės būsto fondo ir socialinio būsto sąrašus, kurie kasmet atnaujinami; 3. Dalis Savivaldybės valdomo turto (3955,5 kv.m.) yra visiškai nenaudojamas; 4. Savivaldybės turto nuoma ne visais atvejais atitinka teisės aktų reikalavimus: kai kuriais atvejais turtas išnuomotas ne konkurso būdu, atnaujinant sutartis, nuomos kaina neperžiūrima, įvertinant rinkos kainą ir pasiūlą; nepaskirti asmenys, atsakingi už nuomos sutarčių vykdymo kontrolę; 5. Ne visiems pastatams yra suformuoti žemės sklypai; 6. Ne visos panaudos sutartys atitinka Savivaldybės tarybos nustatytas sutarčių

¹ Pagal Valstybinio audito reikalavimus, *besąlyginę nuomonę* pareiškama, kai auditoriai neturi reikšmingų pastabų dėl finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir teisės aktų pažeidimų, kurie keistų auditorių nuomonę. *Sąlyginę nuomonę* pareiškama, kai auditoriai nustato klaidas ir teisės aktų pažeidimus ir (ar) be tam tikrų pastabų negali pareikšti besąlyginės nuomonės. *Neigiamą nuomonę* pareiškama, kai auditoriai nustato reikšmingų klaidų ir reikšmingų teisės aktų pažeidimų. Auditoriai atsisako pareikšti nuomonę, kai audito metu negali gauti pakankamų, patikimų ir tinkamų įrodymų, taip pat tuo atveju, kai yra reikšmingų auditorių darbo apribojimų.

	sudarymo metu galiojusias tvarkas; 7. Neinventorizuojamas Savivaldybės teritorijoje esantis bešeimininkis turtas; 8. Nekilnojamojo turto registre neįregistruota patikėjimo teisė 47 vnt. nekilnojamojo turto, perduoto Savivaldybei nuosavybėn Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais ar buvusių Apskritis valdytojų sprendimais.
--	---

V. KITA TARNYBOS VEIKLA

Be tiesioginių pareigų ir funkcijų, susijusių su audito vykdymu ir jo priežiūra, Tarnybos darbuotojai dalyvavo Raseinių rajono savivaldybės mero potvarkiais sudarytų komisijų darbe, tiriant Savivaldybės įstaigų vadovaujančių darbuotojų galimus tarnybinius nusižengimus.

Savivaldybės kontrolierius dalyvavo rajono Savivaldybės tarybos, komitetų, komisijų posėdžiuose, analizavo teikiamų Raseinių rajono savivaldybės tarybai tvirtinti sprendimų projektus, pagal savo kompetenciją leido įsakymus ir rengė kitus tvarkomuosius dokumentus. Tarnyba, būdama Savivaldybių kontrolierių asociacijos nare, glaudžiai bendradarbiavo su kolegomis iš kitų savivaldybių, dalyvavo rengiamuose seminaruose, pasitarimuose, aiškinosi iškilusias audito vykdymo problemas ir kitus klausimus.
